

Előfizetési árak:
egész évre 4 frt, félévre 2 frt,
negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 8 kr
hirdetések mérsékelt árai szerint.

A lap megjelenik minden va-
sárnap
Felelős szerkesztő:
FUCHS ANTAL.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Árpád-ut 20.
hová a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők
Kéziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal: Árpád-ut 20.
hová a lap anyagi részét illető közle-
mények és előfizetési penzek küldendők
Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

UJPEST- ÉS RÁKOSPALOTA KÖZSÉGEK TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

Mult és jövő.

Elértük az évfordulót, az évnek napját, amelyen megállunk, hogy visszapillantunk a multba és előre tekintünk a jövőbe. A mult gazdag tapasztalatokat nyújtott, de hogy a jövő mit fog hozni, az rejtély marad előttünk, mert a jövő titkaiba földi halandó nem tekinthet, azonban reméljük a legjobbat — Ujpest felvirágzását és lakosainak boldogulását.

Községünk a lefolyt évben szép haladást tett előre. A város-atyák minden igyekezetrel arra törekedtek, hogy ezt a községet és annak ügyeit a viszonyok és körülményekhez képest előmozdítsák. Itt van az Árpád-ut alsó része szépen rendezve és kiesinosítva, úgy hogy bátran beillenék a fővárosba. Több utcát esaternáztak és az előljáróság és képviselőtestület határozatát bírjuk arra nézve, hogy az idén több utca hasonlóképen rendeztetni fog.

Az új községi háza és községi árva-ház építésének ügye immár befejezett tény s rövid idő kérdése esupán és az ige testé lesz.

Nagy és községünkre fontos ügy fekszik az előljáróság asztalán a szabályrendelet ügye, mely mint reméljük nem-sokára tárgyalás alá fog kerülni és életbe lépni. E szabályrendelet lesz hivatva Ujpestet úgy szervezetében, mint adminisztratív ügyeiben átalakítani, általában mindama bajokat orvosolni, a melyek Ujpest fejlődését és közigazgatási kormányzását akadályozzák. Szóval a községi előljáróság és a képviselőtestület azon van, hogy ezt a községet valahára rendezze és lakosainak érdekeit előmozdítsa, természetesen ez mind csak lassan-lassan a község anyagi viszonyainak arányában történhetik.

Nem kevésbé fontos a község és lakosainak érdekére nézve az sem, hogy a fővárosba való közlekedés nagyban javult, amennyiben két villamosvasut szállítja a közönséget Budapestre és Ujpestre. Ez a kedvező körülmény minden esetre nagy szerepet fog játszani a lakosság számának emelésében, a mi ismét a birtokok és házak értékét emeli, miáltal a község vagyonsodását előmozdítja.

Az új hid megnyitásával pedig Ujpest Budához lett közelebb hozva és ha a magyar államvasut szükkebltsége és ignorálása a forgalmat el is zárta Ujpest elől és Ujpestet még egy állomásra sem érdemesítette, a személyes érintkezés mégis könnyebb.

Nagy előnye a községnek az is, hogy a belügyminiszter ur jóvoltából közjegyzői irodát kapott, hogy ez a hivatal, miként fog megfelelni a község és lakosai érdekének, azt természetesen csak

hosszabb működése után bírálhatjuk majd meg.

A rendőség is példásan felelt meg nehez feladatának, tagadhatatlan, hogy Ujpest rendőri ügye jó kezékbe van le-téve.

Legörvendetesebb és a községre rendkívüli fontossággal bíró körülmény volt az országgyűlési képviselő választása, mi szerencsések lehetünk, hogy Voliner Tivadarban oly képviselőt bí-runk, aki Ujpest ügyeiben és Ujpest fel-lendülése érdekében sokat fog tenni.

De vajjon milyen lesz a jövő!

Az előbb mondottakból következtetve a legszebb reményekkel kecsegtethetjük magunkat. Mindazonáltal ez alkalommal nem mulaszthatjuk el is-mét arra kérni az intéző köröket, visel-jék szívükön Ujpest érdekét, a lakosság óhaját és legyenek azon, miszerint ez a község minél előbb rendezve legyen, tűnjék el mihamarább a por- és sár-tenger, legyen minél jobb világosság. Az intéző körök, a befolyásos tényezők törekedjenek arra, hogy szolgabírói székhelyet, járásbírószágot, telekköny-vet és adóhivatalt kapjunk.

A mostoha tanügyre is vessünk egy kis szemét, szaporítsák az osztályokat, építsenek iskolákat, szerezzenek kereskedelmi iskolát, a polgári leányiskolát emeljék felsőbb leányiskolává, állítsanak gimnáziumot, hogy ezáltal a köz-ség szellemi haladását is biztosítsuk.

A lakosság, a polgártársak lelkét pedig szállja meg a béke angyala, hozza közeink a béke olaj-ágát, üzzük el a személyes gyűlölet és békétlenség kö-zének dobott üszkét és szép egyetér-tésben, felebaráti szeretettel hassunk mindnyájan oda, hogy ez a község, a mely második hazánk, boldoguljon és viruljon.

Boldog és megelégedett újévet!

Az évforduló alkalmára.

Elrebben egy esztendő, a magyarok mil-lenaris esztendeje. A magyar nemzet fényes ünnepet ült, oly ünnepet, melynek fénye az egész világot bevilágította. Ezer évnek a zárköve volt ez esztendő, az elmúlt ezredév dicsősége új erőt ad a nemzetnek a következő és a többi ezer évnek megalapításához, s adja Isten, hogy e nemzet az idők vegtelenségeig büszken hirdethesse létét, boldogságát és gyarapodását. S bár mennyi bánattal és küzdelemmel is volt telve az az első ezer esztendő, a magyar nemzet lelkesedése, hon-szeretete legyőzte az akadályokat, megtörte a bánatot és hazánk nagy, hatalmas lett és ez a kis nemzet, ez a verrel áztatott haza ma méltó helyet foglal el a művelt nemzetek és államok sorában. Az elmúlt esztendő nagy alkotásai fényesen igazolták, hogy az az üldözött nemzet, a sors esapásoktól annyiszor meglátogatott haza, mely négy századon át védőfal volt a pogányság ellen egész nyugat-nak, minden tekintetben fel tudott emelkedni arra a magaslatra, a hol a művelt nemzetek

állnak, tudott haladni a kor szellemével és kulturális fejlődésével lépést bír tartani a többi civilizált nemzetekkel.

A millenaris ünnepségek bebizonyították, hogy ez a magyar nemzet nem tartozik ama műveletlen barbar néphez, mint a hogy azt híresztelték, hanem igenis azokhoz a művelt nemzetekhez, melyeknek minden kulturális tényező virágozik; a mi hazánknak minden eszköze meg van arra, hogy felemelkedhesse arra a magas polézra, mint azt az európai műveltség követelményei megkívánják.

Millió szív reményt vitt magával a mil-lenaris kiállítás szép emlékeiből és szívből örvendezett annak a kulturális fejlődésnek láttára, minőt a millenaris kiállítás nagy tárháza mutatott be. Szívet elbájoló volt az a pompa és fény, melyet láttunk, meghatók voltak ama gazdag nemzeti ünnepélyek, melyeket a nemzet lelkesültsége teremtett és rendezett az ezredévek dicsősítésére.

Örömteljesen dobogtatja meg az ember szívet az emlékezés arra a lelkesültségre, melyet a nemzet ez ünnepségek alatt elarult, új és halványozott lelkesedést önt azonban a szívekbe az a törekvés, melylyel a másik ezer év munkájához fog, hogy az még dicsőbb, még fényesebb és ragyogóbb legyen az elmúlt ezredévnel.

Az agok leleszik a munka eszközet, átadják azt az ifjaknak, hogy az ő példájukon okulva fokozódott erővel lássanak a második ezredév nagy munkájához, hogy ifjúi és edzett erővel koronázhassák meg az első ezer év nehéz munkáját, hirt és dicsőséget sze-rezve a nemzetnek és hazának.

Az első ezer évnek bamulatos varázsereje öntsön belénk erőt, hogy a második ezer év munkája még sikeresebbé és kevesbbé küzde-lemteljes legyen. A mult fénye kíséren ben-nünket utainkon, hogy a második ezer év a a nemzet és haza felvirágzását és boldogulá-sát jelentse, ez vesse meg alapját a nemzet hatalmának és hódítsa meg számunkra a művelt nemzetek között az elsőbbséget.

Ma az évforduló alkalmával, a második ezredév hajnalán emeljük fel imánkat a ma-gyarok Istenéhez, hogy övjon meg bennünket minden baj és bánattól, adjon nekünk az elsőhöz méltó boldog és dicső második ezer évet!

KÖZSÉGI ÜGYEK.

Képviselőtestületi gyűlés tartatott Uj-pestben újult évi december hó 29-én a város-atyák közepes érdeklődése mellett. Ezen a gyűlésen pedig két fontos tárgy lett elintézve nevezetesen a község 1896. évi pótköltségve-tése. Az elmúlt évben különösen az Árpád-ut kiépítése folytán 47,550 frtot tevő fedezetlen kiadás eszközöltetett, a mely a rendes költség, vetésben előirányozva nem volt. A fedezetről tehát pótköltségvetés utján gondoskodott az előljáróság, még pedig a pótdó emelése nél-kül, ami mindenestre szép eredmény s ezt aligha utánozhatná más város vagy község. A folyó évi rendes költségvetésnél is az elő-ljáróság javaslata fogadtatott el; e szerint az összes bevételek 253,920 frt 64 kr., a kiadá-sok 285,020 frt 77 krral lettek előirányozva. A 31,100 frtot kitevő fedezetlen hiány 17% községi pótdó kivételével utján lesz fedezendő. Ezenkívül a személyes költségek fejében külön még 3 1/2 %-ot kell majd a háztulajdo-nosoknak fizetni.

Ugyancsak a költségvetés tárgyalásánál helyeslőleg vették tudomásul az előjáróság ez évi munkaprogramját, különösen az ut építését illetően. Az előterjesztés szerint kikövezni szándékozik az előjáróság az Árpád-ut kikövezetlen részét végig, továbbá a vacs-utat és az István-utcát, amennyiben valamennyin vasút megy végig. A költségek egy része nem a községet terhelendi. A József-utcát is kikövezni akarják, a többi utcákat pedig lehetőleg helyreállítani a közlekedés czéljaira. Mindenesetre dícséretre méltó a program s ha mindezt végre is hajtha az előjáróság, maradandó emléket emel ezzel saját munkásságának és a közjó iránti figyelmének s ezzel bebizonyítja azt is, hogy hivatásának magaslátán áll!

Kivánjuk, hogy ugy legyen!

— **Ismét műtanrendőri bejaras** volt mult évi december hó 28-án Ujpest és Rákospalota községekben. A budapestvidéki közúti vasúttársaság Ujpest-rákospalotai vonalát járta végig a bizottság Papp Árpád miniszteri titkár vezetése alatt s miután a vonalon kifogást nem talált, azt a forgalomnak át is adta. Ujvejtől kezdve közlekednek is már a villamoskocsik. Hogy azonban a pályatest nem a czelnak megfelelően lett megépítve, azt a legelőnkebben illusztrálja az, hogy a bizottság tagjait vivő villamos kocsi egy fordulónál kiskilott s a tiszteit bizottsági tagok szegyen szemre kénytelenek voltak a kocsihoz kiszállni és végig elvezni, míg a kocsi nagy nehezen visszahelyezik a sínekre. Talán jó lett volna a megnyitási engedély megadása előtt a kanyarodók átalakítását elrendelni, mert ilyen kiskilásban a t. cz. publikumnak is lesz ezek szerint elég része! Avagy talán szórakoztatás szempontjából hagyták ezt meg? Hívenekből pedig a közönség nem ker!

— **Varmegyei virilis bizottsági-tagok** 1897. évre Ujpestről a következők: Hédervári Soma 1759 frt 06 kr. kétszeresen számított adóval, Mauthner Mihály gyáros 1324 frt 41 kr., Csepesányi Béla gyógyszerész 1292 frt 44 kr., kétszeresen számított adóval, Schreiber Gyula építési vállalkozó 1044 frt 75 kr., Lövy Bernát kereskedő 990 frt 12 kr., Schwartz Jakab mészáros és háztul. 794 frt 24 kr., Lövy Dávid gyáros 790 frt 75 kr., Wolfner Gyula gyáros 779 frt 73 kr., Fürst Gerson kereskedő 771 frt 41 kr., Lindt János bíró 762 frt., Wolfner Lajos gyáros 748 frt 85 kr., Fornsheim Dávid háztul. 721 frt 18 kr., Lövy Ignác gyáros 700 frt 13 kr. adóval.

Ime tehát Ujpestről elég tekintélyes számmal vannak a megyei bizottsági-tagok, különösen ha hozzászámítjuk meg a választottakat is. Ezek: Illek Vince plébános, Mady Lajos ref. lelkész, Wolfner Tivadar országgyűlési képviselő és Zsoldos János jegyző.

Gyilkos após.

A családi viszálykodás gyilkos fegyverrel adott helyfőn hajnalban egy ujpesti apa kezébe. Agyonlőtte vejét, mert az rosszul bánt a feleségével, az ő leányával. A véres esetről a következőkben számolhatunk be:

Ugy történt, hogy helyfőn delelőn a Korotnai bűnpörök végvárgyalása alkalmával egy izgatott ember jelent meg a törvényszéki palota folyosóján és sürögösen kereste dr. Vaisz Sandort. A törvényszolgák akiket a züllött külsejű idegen állhatatosan zaklattott, hogy teremtsek elő neki az ügyvédet, végre bementek és kihívták. Mikor Vaisz az ajton kilépett az idegen elebe állott és így szólt:

— Szántó József ujpesti háztulajdonos vagyok. Agyonlőttem a vőmet!

Az ügyvéd azt hitte, hogy örülltel van dolga, s ép azért így felelt:

— Ne tréfáljon, kedves barátom. Az ilyen

ostoba elczek gyártásánál okosabb, ha elmegy és hidegvizkurát használ.

Szántó nagyot nezett.

— Ügyvéd ur teved, nem vagyok örült. Megöltem bizony a vőmet.

Aztán elmondotta a gyilkosság történetét. *A hím előtt.*

Szántó nem a legjobb viszonyban élt vejevel, Hajdukovics Sándor ujpesti asztalos segéddel. És pedig azért nem, mert Szántó örökösen czivódott a feleségével. A czivakodás nem maradt pusztán szováltás, hanem nem egyszer a legkeményebb ökölharczra fokozódott. A férj nagyon indulatos ember volt, az asszony pedig rövideszű, veszekedő. A helyett, hogy az összekocczanások alkalmával csitította volna az urát, meg jobban ingerelte a beszéddel. Ez olaj volt a tűzre. S ilyenkor rendszeren csak azért is megverte az asszonyt.

Tegnap is összezdődtek. Hogy miért? Ugyanazért, mint máskor. Három vagy négy évvel ezelőtt ugyanis, amielőtt Hajdukovics elvette a leányt, Szántó és felesége azzal biztalták a fiatal embert, hogyha elveszi a lányukat, rá iradjak király-utczai házaeskajukat, azonfelül adnak neki hatszáz forint készpenzt. Ebből a penzből vehet aztán megának mindenféle szerszámot és műhelyt rendezhet be az igert házikóban.

A fiatal ember, kinek egyetlen vágya az volt, hogy a maga gazdája legyen, az igerektől eivakította magát és elvette a leányt. Kevesse az esküvő után követelte a leány szüleitől a házat is, a penzt is, de ezek egyszerűen megtagadták és azt mondták neki, hogy olyan ember, mint ő, örüljön, ha feleségül kaphatta gyermeküket. Ez nagyon elkeserítette a fiatal férjet, ki elvesztette minden kedvet az életől, a házasságtól és ivásra adta magát. Mikor a heti bért kikapta, nem egyszer jött haza reszegen és ilyenkor mindig összeverekedett az asszonnyal. Az asszony az ilyen jelenetek után mindig haza ment és ott a legsötétebb színekkel festette urának kegyetlenségét.

— Édes apja a panaszok hallatára nem egyszer mondotta:

— Vigasztalódt, majd lelövöm egyszer azt a gazembert!

A családtagok nem vettek komolyan az apa fenyegetéseit és nem hittek, hogy ő valaha a fenyegetés bevallására vetemednék.

Csalódtak.

A férj vasárnap megint összevesszett a feleségével, ki szokás szerint magához vette őt hónapos piezkéjét, a gyönyörű kis Katiczát és elment szüleinek virág-utczára 17. szám alatti lakására. Ott megint panaszkodott. Az apa ez egyszer nem fenyegetőzött, hogy jelövi vejét, hanem szó nélkül odament egy kofferhez és valami ruhába göngyölt tárgyat vett ki onnan. A szobában levők ügyet sem vetettek rá, mert letgávolabbról sem sejtették, hogy az öreg a revolvert emelte ki a ladából. Szántó a begyömészölt fegyverrel kiment a konyhába és mert nem látta senkisémet, zsebre tette.

Ez este nyolcz óra táj történt. Nemsokára b-kopoktatott a vő. Kisse borkózi állapotban volt, de nem annyira, hogy ne tudta volna, mit beszél.

— Édes anyuska, szől dedelgő hangon feleségéhez gyere haza.

Az asszony makacszkodott.

Nem megyek, majd csak reggelre, amikor kialudt a bort. Most ugyis megverem!

A férj nem engedett.

— Gyere haza, ha mondom.

Felesége azonban nem is válaszolhatott, mert az após közbe vágott:

— Sohse kenyserítsd haza Ilonát, hadd maradjon itt az anyja mellett. Mi majd átmulatjuk az éjszakát. Gyere fiam.

A vő nagyon meglepte a bátorságos hang és szívesen engedett Szántó fölszólításának. Elmentek a Fizele-féle kocsmában. Ott egymásután hajlogatták fel a felmeszelyeket úgy, hogy mind a kettőnek jó kedve lett. Miután az após a nyolczadik, vagy kilencedik pohár bort megitta, fölkel és egy ismerős asszonyhoz lépett:

— Nézzen ide, szolt az asszonyhoz, kabátja belső zsebére mutatva. — Revolver van benne!

Az asszony megjédt és eltávozott. Sietett

Szántó feleségéhez és megmondta neki, hogy férjénél fegyver van, menjen a kocsmába, vegye el tőle! Szántóné el is ment a kocsmába. Amint belepett, intett a férjének, hogy jöjjön ki. A férj kiment és három forintot kért az asszonytól, amit meg is kapott. Csodálatos, Szántóné miért, miért nem, nem vette el férjétől az öldöklő szerszámot.

Tíz óra után az após és veje fölkeltek, hogy elhagyják a kocsmát. Már az ajtonal voltak, amikor Szántó visszafordult és megölelte a kocsmáros, így szólt:

Fizele baci, meg egy felmesszót, ez az utolsó italom ebben a csapszekben.

Es kocziutottak. A kocsmáros nem sejtette ezeknek a szavaknak borzasztó komolyságát. Ezután a két mulató elment löbb kocsmába és csak hajnali három óra felé vették haza a vőnek Árpád-ut 109. szám alatti lakására.

A gyilkosság felfedezése.

Hajdukovicsné az egész éjjelt atyja lakásán töltötte, várta atyját és férjét. Mikor hajnal felé sem tértek haza, aggodni kezdett, felöltözött s férje lakására ment, hogy megnézze ninesenek-e ott.

Amikor a konyhaajtón benyitott, rémülten kiáltott fel. Ott találta férjét a konyha közepén verbe fagyva, holtan. Apjának se híre, se hamva. Rögtön fellármázta a szomszédokat, akik megludva az esetet, az ujpesti kapitánysághoz futottak jelentést tenni.

A rendőrkapitány, a rendőrorvos és két detektív kíséretben azonnal a veres tett helyszínere ment. Itt a rendőrorvos megállapította, hogy a gyilkosság 3—4 óra közt történt. Szántó József kétszer lött vejére.

Mindket jóves közvellen közelről történt, s az egyik a jobb hátantékon, a másik a jobb föltőven érte Hajdukovicsot. A lövéseket senkisémet hallotta s az adozat a tett után néhány percz múlva kiszervenvedhetett.

A hatóság emberei a helyszíni szemle jegyzőkönyvének elkészítése után azonnal megkezdtek a nyomozást, de egész Ujpesten hába kutatták át, nem találtak Szántó Józsefre. Delelőlt az ujpesti kapitányság levelet kapott Szántótól, melyben megírja, hogy ő lötte agyon vejét.

Ennél löbbel nem tudott a rendőrség kideríteni, már-már azt hittek, hogy a gyilkos lettének elkövetése után magát is elemeszlette, mikor varatlan fordulat következett be a dologba, mely az ügyre teljes világot vet.

A gyilkos jelentkezése.

Helyfőn delelőlt a törvényházban, éppen abba a terembe, melybe Korotnai dr. bűnpörök tárgyalták, egy ember sürgős bebocsáttatást kért, mert mint mondotta, halaszthatatlan beszede van Vaisz Sandor dr. ügyvédnek, aki ott az egyik vadiott vedőjeként szerepelt. A türelmetlen embert bebocsáttották és az csakhamar kijött az ügyvéddel a folyosóra, hol az ügyvéd nagy álmekodására az ismeretlen ember így kezdte beszédét:

— Azert jöttem a doktor urhoz, mert meggyilkoltam a vőmet!

— Ne tréfáljon — szolt Vaisz dr.

— Szent igaz, doktor uram, s most azt kerdek, mit legyek?

Miután Szántó elmondta a gyilkosság történetét Vaisz doktornak, ez fölvezette Benke Ferencz bíró szobájába, aki előtt újra előadta a történeteket. A bíró a gyilkosí valómása alapján letartóztatta.

A gyilkos feleségéről.

A gyilkos felesége a legnagyobb hidegvérűséggel beszelt terjeről.

— Indulatos ember volt, ugymond. A legcsekélyebb dologert ugy meg tudott haragudni, hogy kész lett volna gyilkosságra. Kel esztendővel ezelőtt elhagytam, mert majd halálra vert gyermekeimmel. Akkor revolvert vett magának és ugy keresett halálra egész Ujpesten. Az itteni rendőrséghez fordultam, mentsem meg ennek a veszedelmes embernek fenyegetéseitől. De a rendőrség azt felelelte: Mi csak akkor avatkozunk a dologba, ha majd Szántó meglő valakit; addig nem. Nem is tudom, hogy menekültem meg fegyverétől. Kibékültünk. Azóta nem dolgozott, csak ivott, ivott folyton. Mindenkibe belekötött. Nemregeen Tanós Pal ujpesti anyakönyvvezetőnek a szeme közé kőpött. Mikor pedig egy rendőr védelmére sietett a megtámadott anyakönyvvezetőnek a rendőrt megverte. Ez-

ért hat hónap börtönt kapott. Mikor kikerült a börtönből, le akarta lóni Tanost. De nem őt, hanem egy Bárky nevű kocsmárosot támasztott meg. Lövéldözött rá, azonban nem talált. Csudálatos, mikor az újpesti rendőrség erről tudomást vett, meglegedett azzal, hogy elvette tőle a revolvert. Őt nem tartóztatta le. Fáj ez nagyon fáj, amit a szegény ember tett. Jobb lett volna, ha neki megy a Dunának.

— Tudja, hogy férje le van tartóztatva?
— Hát istennek! Rettegtem, hogy hazajön és itt meggyilkol engem és gyermekeimet.

Az áldozat feleségénél.

Szomoru, nagyon szomoru az áldozat felesége szeméből már kiapadt a könny és egyre azt rebegeti:

— Sanyikám! Sanyikám! Hát ilyen véget kellett érned!

Közben pedig magához szoritja öt hónapos leánykáját, Katicát, ki mosolyog, gügyög.

— Szegény bogaram te, szol a csecsemőt csokolva, te boldog vagy, pedig arva vagy. Hol van apuska? Az a jó apuska? Megölte a nagypapa, az a gonosz ember.

Kérdéseimre a következőket mondta:
— Mindennek oka szüleim. Ők tettek boldogtalanra. Igérték neki eget-földet, aztán nem adtak neki semmit.

Ezzel lejátszódott a szomoru családi dráma és a gyilkos a törvény értelmében foglakolni veres tetteért.

HIREK.

Lapunk igen tisztelt olvasóinak boldog újévet kívánunk.

— **Várady Adolf** helybeli fényképező december hó 24-én eljegyezte Budapesten Dániel Márton kir. tanácsos és orsz.-gyűlési képviselő bájos sógornejét Grosz Jenni kisasszonyt.

— **Községi fogyasztási személyzet választás.** Kedden délelőtt ült össze a községi előjáróság, hogy egy ellenőrt és 14 személyt válasszon. Azonban csak szemléseket fogadott fel, míg az ellenőrválasztást január közepéig elnapolta, mert ezen állásra kevés számú figyelembe vehető egyen pályázott. A bíró utasította az előjáróságot, hogy újból hirdessen pályázatot az azt több napilapban tegye közzé és január hó folyamán hívjon ismét választó-gyűlést egybe. A régi szemlések közül kinnaradtak: Varso Ferencz, Szabó Lajos, Kálmán Béla, Laczkovics Geza, Bednár Károly és Kohn Jakab. Ezek helyébe alkalmazva lettek: Revesz Jakab, Orosz János, Miklós János, Komáromy Ferencz és Halász Lajos.

— **A Budapest-Ujpest-Rakospalotai vilamos-vasutársaság** igazgatósága arról értesítette a szabadjegy tulajdonosait, hogyha szabadjegyeikre a jövő évre is igényt tartanak, küldjenek be december hó 31-ig 16 frtot kezelési- és kiállítási díj fejében. Talán drága lesz egy kicsit ez a kezelési- és kiállítási díj? Hát a lapok közleményeit hogyan fogja díjazni a társaság igazgatósága? Azt hisszük a lapok könnyen fognak lemondani a szabadjegy kedvezményéről, de a társaságnak szüksége lesz a lapokra ezentúl is, akkor meg a lapok fogják meghatározni a közlemények közlési díját.

— **Vasúti szerencsétlenség.** A sok vasúti kalambolokról híressé vált *rákosi rendező pályaudvaron* szerdán d. u. 1 órakor a 3168. számú tehervonat beleütközött a sínpar végén levő ütközőbe, s az összeütközés folytán Schwarcz Lőrincz kezelő és Szűcs Mihály kazánköcsikésítő életet vesztette, Jalsovszky Rudolf altiszt pedig életveszélyesen megsérült. A vonatnak kilenc kocsija összezúródott. A megejtett vizsgálat kiderítette, hogy a szerencsétlenségnek Varga István vonatvezető volt az okozója.

— **Az újpesti állami tisztviselők öröme.** A tisztviselői fizetéseket rendező törvény, mint tudva van, fölhatalmazást adott a kormány-nak arra, hogy egyes városokat és községeket, a mennyiben a helyi viszonyoknál fogva megokoltnak látszik, egyik lakásbérosztályból a másikba szorozhasson. Eme fölhatalmazás alapján és a törvényhozás által erre a célra engedett 33,000 forint fölhasználásával az idén kilenc város és község, jelesül Győr, Nagy-Károly, Nagyvárad, Szekesfehérvár, Szombathely és Vukovár város, továbbá Or-

sova, Petrinja és Ujpest község került az eddiginél magasabb lakásbérosztályba. Ezáltal az újpesti állami tisztviselőknek egy régi óhaja teljesült. A magasabb lakbért 1897. évi január 1-től fogják folyósítani.

— **Társadalmi lapok.** E czim alatt Kárpáti János fő- és Nádas Gusztáv felelős szerkesztőkkel az élen új folyó irat jelent meg az újév első napján. A »Beköszöntő«-ben a főszerkesztő meglegszik azzal is, ha »csak egy lépéssel is előbbre vihessek azt a zászlót, a melyre községünk erkölcsi és anyagi jóléte fel van írva«, jól tudja, »hogy a kilüszött csel« elérésében »utjokat állja a hideg közöny, a létező állapotok renyhe megszokása, a tetterőt megbénító nembánomság.« Gratulálni fogunk, ha ezt sikerül megtörniük! Majd Ugró Gyula írja le hosszasan a község bajait és szintén ígéri, hogy »önzellenül fognak síkra szállni és községünk haladásán szívvel-lelekkel buzgólkodni«. Hoz a folyó irat verset is Taksonyi Józseftől »Szélid szellő«, mely oda konkludál, hogy »valamennyi mennysorságnál szebb a szerelem, hogy valamennyi mennysorságnál jobb a szerelem«, de »a halál sem kínosabb már mint a szerelem.« Dr. Venetianer Lajos, újpesti főrabbi »Adám és Éva a mondában« című felolvasása, melyet a közművelődési kör december 5-iki estélyen már hallottunk, csinosan leírt mese, melynek az kölcsönöz különös érdekét, hogy a bevezetésben rendkívül feleslegázza az olvasó kíváncsiságát. Befog a folyó irat egy nemet regénybe is Echstruth Natáliától, a felelős szerkesztő fordításában, mely ismerve a német kecharisnyások munkáit s figyelembe véve a regény címét, (»a liba pástör leány«), fellelté naivnak ígérkezik. Foglalkozik a folyó irat a helybeli egyesületekkel, községi élettel, a színház és zenevel, meg a közgazdasággal (persze mindezekkel csak dióhéjban), hoz híreket, sőt számrejtvennyel is kedveskedik az olvasónak. A lap kiállítása elég izleses.

— **Kereskedői bal.** Kedden, e hó 5-en mulatnak a kereskedők s velők mulat Ujpest intelligenciája is. Az előkészületekből itelve a bal szerfelett fenyeknek ígérkezik. A táncrendek valóságos remekművek. A rendezőség figyelemzeli az érdeklődő közönséget, hogy Wolfner Tivadarné ó nagysága, a bálanya, pontban fél 9 órakor érkezék meg.

— **Az újpesti tornaegyesület** rendezévi közgyűléset 1897. évi január hó 21-en esütfőrtökön esti 6 órakor tartja meg az újpesti állami polgári fiúiskola torna-termeben Árpád-ut 61. sz. a., mely közgyűlésre a tagokat tisztelttel hívja meg a választmány.

— **Az újpesti tornaegyesület** választmánya 1896. évi december 10-en tartott ülesen Porzsol Lajos tiszteletbeli művezető előterjesztésére behatóan foglalkozott azzal a kérdéssel, vajjon mily eszközökkel érhefné el azt, hogy az újpesti fiatalság a tornázás- és vívás-ban allandoan részt vegyen. A választmány elhatározta, hogy a fiatalságnak, valamint a tornázás és vívás kedvelőinek azzal nyujt könnyebbséget, illetőleg módot a részvételre, hogy az 1897. évben belesre jelentkezőknek az 1 frt beiratási díjat elengedi s ezenfelül a vívószerék használatáért jaro negyedévi 50 krajczár díjat sem szedi be a tagoktól. E szerint a tagok csupan 1 frt tagsági díjat fizetnek negyedévenként, melynek fejében helenként kétszer vehetnek részt a tornázás és vívásban, mely minden hétfőn és esütfőrtökön esti 6—8 óráig tartatik meg szakszerű vezetés mellett az újpesti állami polgári fiúiskola tornatermében Árpád-ut 61. sz. a.

— **A »Polgar bal«** iránt, mely folyó hó 9-én az újpesti polgári körnek külön e célra felkészített összes helyiségeiben fog megtartatni, nagy az érdeklődés. A bálanyai tisztelet Lindt Jánosné, Czupauer Jánosné és Schmidt Richárdné urnók voltak szívesek elvállalni. A zenét egy katonai- és egy jó pesti cigány-banda fogja szolgáltatni. A hölgyeknek csinos táncrendekkel fog a rendezőség kedveskedni.

— **Működvelői előadás.** Működvelői előadással egybekötött táncvirgalmat rendezett karácsony első napján a Colosseum nagy termében az »Ujpesti kereskedő és iparos ifjak önművelődési köre«, mely minden tekintetben kitünően sikerült. Nevezett kör ez alkalommal ismét egy oly előadást mutatott be az általa előadott »Vigécek« cz. bohózzattal, a milyent községünkben, mivel színészeink

nincsenek, csak ritkán élvezhetünk, s a melylyel méltán megérdemelte a közönség pártfogását. Az egész előadás a közönség osztatlan tetszésében részesült, s taps és elismerésben nem volt hiány. S hogy az előadás valóban kitünő volt, azt nekünk is el kell ismernünk és csak dicsérhetjük a kör buzgalmat és buzdithatjuk a továbbhaladásra. Kitüntek ez alkalommal a nők közül: Sterntal Ilonka k. a. ki kitünő játékával kedveltette meg magát; kár, hogy az éneket kissé erőltette. Kovácsik Anna k. a. kedves és impozáns játéku sneidig zsidó asszonyka volt, ki gyakran megnevettette a közönséget. Jók voltak Eichenwald Juliska k. a. (Fanny, trafikosleány), ki jól énekel, Soltész Mariska k. a. (Szidi), ki kedvesen játszotta szerepét; ugyszinte a kisebb szerepekben: Ugró Lidike, Mesáros Juliska és Polgár Lujza kisasszonyok. A férfiak közül kitünt: Feber (Weisz) Gyula, Müller fűszeres szerepében, kinek gondos átszellemült játékan sok tanulás és színészi rutin volt feltalálható; Szilágyi Pál (Konyai) jó vezető vigécz volt; Fuchs Armin (Abelesz vigécz) kupleival aratott sikert, valamint a többi vigéczek: Szabó Péter (Czakó), Wiederkehr Vilmos (Griffi, boltos vigécz), Kameniczky József (Berzsenyi), ki elegáns megjelenéssel bünt, kár hogy egy kis lámpaláza volt, ugyszinte a többi szerepekben: Ugró Bálint (Csuka), Kmrosko Gyula (Alfred), Ugró D. (János, mindenest) jeleskedtek. Jó volt a Jambó-társulat megjelenése is, a melyben Szkupeny J. és Kreszmayer István szép énekeikkel tüntek ki. A rendezést Freyler István, a kör titkárja végezte, a zenekart T. Kálmán János vezette; sugó Závorszky Árpád volt. A sikerült előadást tánc követte, melyben az első negyest mintegy 120 pár tánczolta.

— **Az újpesti „Egyetértés“ jatekonyozelu asztaltársasag** 1896. évi december hó 19-en Zweig Adolf kávéházi helyiségeiben megtartott gyermekfelruházáshoz, mely alkalommal vallaskülönbég nélkül 23 fiú, 20 leánygyermek ruházattal fel, jószívű adományokkal a következők járultak: Wolfner Gyula és társa 30 frt, Volfner Tivadar 10 frt, Leimer testvérek 5 frt 50 kr., Lövy Ferencz, Maulner testvérek, Lövy Ignacz, Egyedi Lajos, Kohn és Fried, Ujpesti kereskedelmi- és iparbank 5—5 frt, Schreiber Gyula, Grünwald M., Magyar pamutipar, G. B. Sarde, Hlek Vince, Weisz Armin és fia 3—3 frt, Halmagyai Sandor 2 frt 50 kr., Ehrenwald Vilmos, Matzek Károly, A von Overbecke, C. H. Vinke, Bryson János, Summrecker, Janovsky János, Lovich Antal, Dr. Kis Sándor, Feldman József, Zsoldos János 2—2 frt, Merscher Henrik, Szél Mano, Török Balint, Grazianó, Leimer Fülöp és társa 1.50—1.50 kr., Sonnenfeld, Antonuli, Baccanari, Dr. Varazseji Béla, Kovács L., Weinberger A., Kiss Gyula, Hegedűs Béla, Jurasin Natalis, Riemer, Gentilomo E., St. C., Z. M., Villani, Zerér, Dr., Mlady, Lechner, Andrásovits, Hallamasek, Kaplanek, N. V., Lucas, Hartmann, Koréka, Vázarhelyi L., Öhegyi, Lindt János, Gyurics József, Veisz József, Herlei József, Luksander Ignacz, Eugler E., Flontye Balázs, Vig József, Schwarcz Jakab, Irásza Geza, Valaki, Müller Zsigmond, Einsche Tek., Lövy David és Fia, Michelis Ferencz, Danninger József 1—1 frt, Kis Józsefné 60 kr., Polakovits M., Remi Emil, R. L., Tillner J., T. R., Obendorfer M., Mathé F., Spiller, Valter F., Kanda Pál, Denuss, Vogl, . . . Missik, Stanga, Roth, Nagy, Fuchs, Schneider, Jacob József, Gönczy Istvan Fuauk . . . Demus József, Wichlidal, Szintén J., Vodopivetz J., Pekár Sándor, Zatk Pál, Radics J., Máté A., Lerner M., Amodeo A., Nagy S., Schwarz M., Schober K., Klatrobecz E., Karl von Stieber, Kasth Andrásné, Czimbálnik P., Füllner, Kálmán, Valentin, Vinkler S., Ebel Gy., Postás, Czintai S., Palecz S., Karies Jeromosné, Hona, Kriszt J., Koós G., Varasy Ign., Lövy Ernő, Steiner Miksa, Lederer Gy., Hausland Ign., Vukle Ferencz, Breitner, Király S., Kányi S., S. J., N. N., Horváth Andrásné, Hahn F., Steiner Lajos, Weisz, Fuchs Arminé, Wukiesevics, Halász J., Scherzer E., Dr. N. Gy., B. C., Dr. Lengyel Gyula, Papp István, Czimbálnik Péterné 50—50 kr., Grünbaum L. 40 kr., Balkányi Albert, Sz. L. O., Szabó G., Visnyovskij L.-né, Fuchs, Krix-Krax, Gurányi, Hoft, Kondermann, Schichter, Rády K. L., eipert O., Müller O., Sacks, Weickhardt J., Böhm A., Horn M.

Zinner, Monsch M., Guvcsér, Seidel, Nathan J., Saiki S., Tirbeck S., Gissinger S., Fiesel F. 30—30 kr. Strauss Jakab 25 kr. Vapta, Saraga László, Vukmirovics Gy., Klein L., N. N., Várady, Liederman, Hatossy, Kohn S., Glatter A., Olivashatlan, Libovits D., Weiss M., Vinkler A., Klein H., Schwarz K., Agamál B., Goldschmied S., Perlak A., Farkas J., Hadl, Skupenyi J., Kohn A., Kovács Sándor, Stern Juliska, Bazsó K., Hruska J., Gyarmathy O., Greiner S., Csirmeszy A., Papp Pál, N. N., N. N., Fuchsa J., Sech Gizella, Ursidell Ludmilla, Szekely B., Lichtenstein, Steiner S., Pinter, N. N., Reich H., Körry S., N. N., N. N., Szalay J., N. N., Hegyész A., Türker Ignác, Schák A., Weisberger, Korpás P., N. N., A. A., Böhm, Weis A.-né, Friedmann M., Sliss Mariska, Slis Ida, Steiner Mor, Ott, Borbála, Zielinsky F., Szidon A., Winkler Jánosné, N. N., Postpischil A., Weiner testvérek, Dr. Morlinge, Blasovitz, Dach Samu, N. N., Nagy Gy., Vida S., Rosenberg S., Andrási, Eliás M., Krisztics E., Klein S., Steiner M., Schönheisler J., Schmiedt 20—20 kr. Siposs A., Pírasi M., N. N. 15—15 kr. Martinek P., Gazsó Mari, Vuff Bernát, Olivashatlan, Erdélyi, Verébelyi, Neufeld D., Klein J., N. N., Olivashatlan, K. O., Magony M., Molnár Z., Meso P., Slivensky J., Jankovics György, Jankovics Györgyné, Kaufman, Marlinovics J. 10—10 kr. Dubnirski J. 5 kr. Továbbá adományoztak meg: Grenó Sándorné 3 pár, Kanovics Jozsa 18 pár útermelgitőt, Kanovics Zoltán és Csóh István 1—1 fiúöltönyt, Szalay József 1 pár fű-czipót, Weinberger M. pedig 23 drb. schäwlt, végül Zweig Adolf és Brandenburg 4—4 diós- és mákospatkót. Különös felemlést érdemel, hogy Zweig Adolf ur nemcsak

hogy összes helyiségeit díjmentesen bocsáj-totta a felöltöztetési ünnepély alkalmából az asztaltársaság rendelkezésére, hanem azonfelül a felöltöztetett 43 gyermeket teljesen díjtalanul jó oszonnával megvendégelte. Az asztaltársaság elnöksége ujjalálás köszönetet mond a most felsorolt nemesszívű emberbarátoknak, kik lehetővé tettek, hogy a jötekonyságot ily mérvben gyakorolhatták. A meg ne nem szolgáltatott aláírási iven telt adományokat az elnökség legközelebb közli.

Apróságok.

— **Furcsa ember.** Egy *Novák* nevű cseh ember ezélot tizenhat esztendővel kivándorolt Clevelandba s 1881-ben ottárhoz vezetett egy *Keller* Agnes nevű leányt. *Novák* nyolcz év múlva azt találta, hogy feleségével nem

lehet igazán boldog, elvált tőle és egy st.-lousi fiatal leányt vett el. Ez a második házasság négy esztendeig tartott. Ekkor erős vágy támadt *Novák*ban első felesége után, válópört indított második felesége ellen és ujra elvette első feleségét. Ez a harmadik házasság másfel évig tartott, a mikor meg a második felesége iránt való szerelmé cledt föl benne. Ujra elvált s ujra megházasodott. Vajjon hányszor fogja még vezetni ezt a műveletet e derek *Novák*?

— **Mily magasan repül a madar.** Egy *West* nevű amerikai csillagász megfigyelései közben a teleszkópon át a hold korongján vándorló madarakat látott elvonulni. Het-nyolcz másodpercig tartott, míg a madarak a hold korongján elvonultak. *West* megállapította, hogy a madarak 8000—15000 meter magasságban repültek.

Eladó telkek.

Az »Ujpesti kereskedelmi és iparbank« tulajdonát képező

Földessy-féle telkek

szabad kézből eladó.

A venni szándékozók ez ügyben bővebb értesítést nyerhetnek minden héten **szerdán délután 3—5 óra közt** a bank helyiségében Ujpest, Árpád ut 3. szám.

Egy üres telek

1040 négyszögöles, bekerítve főut- és Deák-utca sarkán szabad kézből eladó, esetleg bármí czélra haszonbérbe vehető.

Bővebb értesítés **Weisz Armin** és fiai bórgyáros czégnél Ujpest, váczí ut 40. sz. a. kapható.

A ki házat, telket eladni szándékozik, az forduljon teljes bizalommal

az első ujpesti bank- és váltóház

Markus Testvérek

házak, telkek vétele és eladási osztályához

Ujpest, Árpád-ut 12.